

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 75/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej, zo sudcu Petra Molnára a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Petrou Hrubovou, Mierové námestie 93, Ilava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 776/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cdo 65/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1

a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 776/2015 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cdo 65/2017 (ďalej len „napadnuté konanie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal Okresnému súdu Kežmarok 10. februára 2009 žalobu o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy. Okresný súd Kežmarok postúpil vec 27. februára 2009 z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresnému súdu Spišská Nová Ves. Okresný súd Spišská Nová Ves prípisom z 21. decembra 2009 postúpil vec z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresnému súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“), kde konanie bolo vedené pod sp. zn. 4 C 3/2010 (ďalej len „konanie okresného súdu“).

3. Sťažovateľ počas konania na okresnom súde podal podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť predsedníčke okresného súdu na prietahy v konaní okresného súdu. Predsedníčka okresného súdu prípisom z 25. marca 2014 sťažovateľa upovedomila o spôsobe vybavenia sťažnosti a v závere uviedla, že dohliadne, aby v konaní okresného súdu nedochádzalo k ďalším prietahom.

4. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 67/2015 zo 16. júna 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol.

5. Na základe odvolania podaného sťažovateľom krajský súd rozsudkom sp. zn. 10 Co 776/2015 z 25. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu 9. februára 2017 dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 Cdo 65/2017 z 25. októbra 2018 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) tak, že dovolanie zamietol.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (ďalej len „označené práva“) postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním, ako aj postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním.

8. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením označených práv v ústavnej sťažnosti uvádza: *„Okresný súd Piešťany vydal meritórne rozhodnutie vo veci samej Rozsudkom OS Piešťany č. k. 6C/67/2015 zo dňa 16.06.2015. Proti tomuto rozsudku som v zákonnej lehote podal odvolanie zo dňa 28.07.2015, o ktorom rozhodol Krajský súd Trnava Rozsudkom č. k. 10Co/776/2015 zo dňa 25.10.2016. Následne som v zákonnej lehote podal Dovolanie zo dňa 09.02.2017. O dovolaní bolo rozhodnuté Rozsudkom NS SR č. k. 7Cdo/65/2017 zo dňa 25.10.2018. Na rozhodnutí o odvolaní som čakal viac ako 15 mesiacov od jeho podania a na rozhodnutie o dovolaní som čakal viac ako 22 mesiacov, 37 mesiacom som tak čakal na to, aby som sa mohol obrátiť na Ústavný súd SR so sťažnosťou na porušenie mojich práv v dovolacom konaní v spojení s rozhodnutiami okresného a krajského súdu. Podotýkam, že okrem tejto sťažnosti na prietahy v predchádzajúcich konaniach som zároveň podal aj sťažnosť na porušenie mojich základných práv rozhodnutím NS SR v dovolacom konaní a v konaniach im predchádzajúcim, nakoľko súdy nevykonali mnou navrhované dôkazy, ktoré boli pre rozhodnutie veci rozhodujúce.*

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že konaním Krajského súdu Trnava a Najvyššieho súdu SR boli bezprostredne porušené moje základné práva na súdne konanie na prerokovanie právnej veci bez zbytočných prietáhov vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.“

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej náležom takto rozhodol:

len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním a postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním

17. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namiesto „... postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 776/2015...“ uviedol „... postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 776/2015...“. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených ústavný súd konštatuje, že v petite ústavnej sťažnosti došlo k zrejmej chybe v písaní, a preto ústavný súd ustálil predmet konania pred ústavným súdom tak, ako je uvedený v záhlaví tohto uznesenia.

18. Ústavný súd k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním a postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním uvádza, že sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. marca 2019, ktoré konanie je na ústavnom súde vedené pod sp. zn. Rvp 441/2019, domáha v petite skôr doručenej ústavnej sťažnosti taktiež vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a vyslovenia porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom oboch súdov v oboch namietaných konaniach, tak ako v konaní o tejto ústavnej sťažnosti, ktorá síce bola ústavnému súdu doručená v ten istý deň, avšak neskôr, na základe čoho je vedená pod sp. zn. Rvp 442/2019.

19. Podľa § 55 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

20. Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd pri predbežnom prerokovaní, poukazujúc na skutočnosť, že o identickej veci sťažovateľa už koná (konanie vedené pod sp. zn. Rvp 441/2019), ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 55 písm. b) v spojení s 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako neprípustnú.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním a postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním

21. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním a postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním.

22. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

23. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (m. m. II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

24. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo,

aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teraz § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pozn.), pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (pozri [REDAKOVANÉ] proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

25. Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je v danom prípade preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom krajského súdu a jeho napadnutým konaním a postupom najvyššieho súdu a jeho napadnutým konaním malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

26. Z dopytu na okresnom súde ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistil, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 10 Co 776/2015 z 25. októbra 2016 nadobudol právoplatnosť 13. februára 2017 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 65/2017 z 25. októbra 2018 nadobudol právoplatnosť 21. januára 2019.

27. Ústavný súd konštatuje, že v čase podania ústavnej sťažnosti na ústavnom súde (8. marca 2019, pozn.) boli už konania, v ktorých sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, právoplatne skončené, a teda sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv v čase, keď krajský súd ani najvyšší súd už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh konania, prípadne priet'ahy v ňom.

28. Na tomto základe v súlade s citovanou judikatúrou ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 ústavy na uvedenom skutkovom základe v čase podania ústavnej sťažnosti postupom krajského súdu a najvyššieho súdu už nemohlo dochádzať, a preto ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť.

29. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2019